

Edvarda Silsand forteller.

Mor fortalte at det var så mye skog her på Silsand da de kom at når vinduene sto oppe var det som en vegg utenfor. — Det hendte til og med flere ganger at gjøken kunne sitte på vindus-slaget og gale. Dette skulle etter sigende varsle dødsfall, men det slo ikke til, forteller Edvarda Silsand. Ja, i den første tiden før de hadde fått ryddet, måtte far hue nede i fjæra og mor svarte for at han skulle gå rett på huset når det var skomt.

Far hadde navnet Andreas Antonsen og kom fra Stormo på den andre siden av Lakselva. Han fortalte at han var på Lofoten allerede fra 14-års alderen. Han hadde en fantastisk fiskelykke og ble notmann allerede i 20 års alderen. Etter at far bygde her, satte han opp et forferdelig stort og langt naust. Foruten småbåter var der fembøring og listerbåt.

Egentlig var Silsandskog en utmarksparsell under Tortenli, men ble tatt opp som rydningsplass i 1898. Før den tid har antagelig ikke bodd folk her. Vi har i alle fall ikke funnet noe som kan tyde på det. Det eneste som er funnet i jorda her er en nøkkel til et russeskrin. — Far fortalte at han som guttunge hadde arbeidet en sommer hos Johan Knutsen på Tortenli. En dag hadde de vært nede på Silsandskog for å hugge ved. Niste hadde de med i et russeskrin og de mistet nøkkelen. Det underlige var at det var nettopp denne nøkkelen som ble funnet igjen mange år etterpå da fjøset her ble bygd.

Det var ikke mange naboer på Silsand i min barndom. Nærmeste var på Nord-Laukhella og Sør-Laukhella, men det var ofte at fjellfolket var nede hos oss. De var koselige å ha med å gjøre det fjellfolket og det var svært god kontakt mellom oss. Hvorfor vi brukte navnet "fjellfolket" — de brukte det forresten om seg selv også, vet jeg ikke. Det var alt som bodde oppe i Bryggerhaug. Høgli, Sørli, Kaperdalen og ellers i innlandet som bar navnet.

Det var mange fra disse stedene som deltok i fisket i Lofoten og på Finnmark. Da måtte de selvsagt ruste seg med mat for de for heimefra, men det hendte at snøen lå så høy at det var uråd å få kjørt opp mel til disse heimene. Da måtte de spare på det de hadde og mor bakte flatbrød og brød til mange. Jeg kan huske at hun bakte flatbrød til sønn av Ole Haugen i Kaperdalen. De bodd i den øverste gammen der oppe.

Oppover bygdene var de flinke til mangt, men til å arbeide skufler var de fenomenale. — Digre snøskufler av tre som var så lette å arbeide med at det var utrolig.

Fra Høgli og Grønli ble det kjørt ned ved på vinterføre og stablet opp i store la i fjæra for å bli lastet i båt når isen gikk. Vegen ned måtte de brøyte med en stor plog med flere hester foran, men fra oss og ned var det så kronglete med store steiner at det var vanskelig å få til skikkelig brøyting. — En dag møtte Høgli- og Grønlifolket opp med Nils Eidissen i spissen og de arbeidet veg ned til fjæra. Den vegen hadde de mye nytte av.

I dag er det nesten ikke is på sundet. I min barndom og ungdom var det så mye is at de dro båt på kjelke fram til råka og rodde over når de hadde ærend til Finnsnes. Hva

det kan komme av at isen ikke legger seg lenger er jeg ikke sikker på. men det kan kanskje komme av at båttrafikken er så stor.

I det hele var det mer kronglete å komme seg fram på vinterstid. Jeg gikk på skolen oppe i Vasshauglia og måtte - ofte gå i fjæra, til Laukhella og opp derfra.

Johan Sørli som gikk med posten i mange år tok seg fram på ski om vinteren og tok seg fram til fots i all slags ulende og langs stier på sommeren. På vinterstid kunne frostrøyken ligge tykk da som nå og Sørli hadde et lite horn som han blåste i, og når vi hørte den lyden måtte vi huje for at han skulle finne fram.

I uka var hver time opptatt med arbeide og vi hadde mer enn nok å henge fingrene i. Vi jentungene måtte hugge og sage ved og bære den inn, koke fjøsgryta og ta våre tørner med vask og oppvask. Handarbeidet kom fram i ledige stunder. Vi vevde og sydde og mor spant.

— Men på lørdagene fikk rokken stå i fred. Da hadde vi helg. Disse helgene var det koseligste jeg kan tenke meg. Vi sang, leste høyt, fortalte og snakket om alt og alle. Nå er to av søskene mine i Amerika. Jeg hadde også alt ordnet for å reise over, men mor og far var ikke for det så jeg ble heime. Det har jeg aldri anket på.

Mor hadde råd for alt og det var bestandig hjelp å få for alle som trengt det. Hus og mat fikk alle og det kunne være folksomt her både foran og etter fiskesesongene. Et år var det sammenhengende uvær i nesten syv uker da karene skulle på Lofoten og båtene ble liggende i Russevåg. Da lå det folk overalt her både på flatseng og på loft og matstellet greidde mor med.

Det var en selvfølge å være hjelpsom. Siden vi var de eneste som hadde telefon i lange tider gikk vi med telefonbud overalt. Så snart vi ungene var store nok til at vi kunne finne fram måtte vi iveg.

—Mor tok imot alle og de seks siste ukene hun levde sa hun hver dag: Herfra må ingen gå sulten ut. — —